

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016230848

Дата перевірки:
06.05.2024 13:27:07 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
06.05.2024 16:14:25 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова робота_Цимбал Олена

Кількість сторінок: 26 Кількість слів: 4503 Кількість символів: 35566 Розмір файлу: 146.50 KB ID файлу: 1016010840

21.2% Схожість

Найбільша схожість: 5.15% з Інтернет-джерелом (<http://idpnan.org.ua/files/2021/rindyuk-v.i.-uporyadkuvannya-zakono...>)

21.2% Джерела з Інтернету

1000

Сторінка 28

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Полтавський фаховий коледж

Циклова комісія правознавства

Курсова робота

з дисципліни «Теорія держави та права» на тему:
**«Систематизація нормативно-правових
актів»**

Виконала:

здобувачка 1 курсу,

спеціальності 081 „Право”

групи ЗПЗ-23-2фмб-р1

Цимбал Олена Михайлівна

Науковий керівник: старший викладач

Стрілко Дмитро Леонідович

Полтава 2024

Зміст

Вступ.....	3
Розділ I. Систематизація нормативно-правових актів: поняття, об'єкти та суб'єкти.....	6
Розділ II. Облік, інкорпорація та консолідація як форми систематизації нормативно-правових актів.....	10
Розділ III. Кодифікація як особлива змістовна форма систематизації нормативно-правових актів.....	17
Висновки.....	21
Список використаної літератури.....	24

Вступ

Актуальність теми "Систематизація нормативно-правових актів" базується на важливості систематизації законодавства для забезпечення ефективності та доступності правового регулювання в сучасному суспільстві.

Сучасне законодавство в більшості країн є вкрай об'ємним і складним. Кількість прийнятих законів, постанов, нормативних актів і підзаконних нормативних актів постійно зростає. Це призводить до ускладнення доступу до правової інформації, розрізненості нормативних актів і конфліктів між ними.

З метою забезпечення доступності, зрозумілості та ефективності правового регулювання виникає необхідність у систематизації нормативно-правових актів. Це дозволить упорядкувати законодавство, зробити його більш зрозумілим та доступним для громадян, бізнесу, адвокатів та інших учасників правових відносин.

Недостатня систематизація законодавства може призвести до виникнення правових прогалин, конфліктів та непорозумінь. Це може спричинити негативні наслідки для суспільства, бізнесу та інших суб'єктів правових відносин. Систематизація допоможе уникнути або зменшити подібні проблеми.

У зв'язку з процесами глобалізації, уніфікації та гармонізації законодавства, важливо мати систематизовану базу правових норм для порівняння, аналізу та впровадження міжнародних стандартів та зобов'язань.

Застосування сучасних технологій та інформаційних систем дозволяє значно полегшити процес систематизації нормативно-правових актів, що робить цю тему ще більш актуальною у контексті швидко змінюючогося світу.

Систематизація нормативно-правових актів стає необхідним елементом сучасної правової системи, який вирішує ряд важливих завдань і відповідає потребам як суспільства в цілому, так і окремих суб'єктів правових відносин.

Об'єктом дослідження є процес упорядкування нормативно-правових актів.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти систематизації нормативно-правових актів, включаючи поняття, принципи, методи, інструменти та проблеми цього процесу.

Метою дослідження є висвітлення та осмислення теоретичних аспектів систематизації права на основі комплексного аналізу компонентів системи права та видів систематизації.

Завдання дослідження:

- ✓ конкретизувати зміст поняття „Систематизація нормативно-правових актів”;
- ✓ виокремити завдання систематизації нормативно-правового матеріалу;
- ✓ виявити випадки необхідності систематизації нормативно-правових актів;
- ✓ охарактеризувати форми систематизації нормативно-правових актів;
- ✓ з’ясувати коло суб’єктів кодифікації, інкорпорації та консолідації;
- ✓ встановити особливість кодифікації як форми систематизації законодавства;
- ✓ проаналізувати основні принципи та методи систематизації нормативно-правових актів.

Бібліографічний огляд літератури. Фундаментальні основи теорії систематизації нормативно-правових актів розробляли Борщевський І.В., Галюк Р.Г., Скакун О.Ф., Гетьман Є.А., Цвік М. В., Головка К.В., Кельман М. С., Мурашин О. Г., Рабинович П. М., Задоєнко О., Кошіль Н.М, Курусь Т.В., Ліпкан В.А., Обушенко Н., Петков С.В., Смородинський В.С. та інші.

Відзначаючи здобутки зазначених науковців у формуванні та розвиткові сучасних поглядів на традиційні та інноваційні підходи до систематизації права, наголосимо на доцільності спрямування пізнавального потенціалу на певне доповнення, інколи переосмислення або розробку тих аспектів, що залишилися

4

поза увагою дослідників.

Методи дослідження. В ході дослідження були використані різноманітні методи:

- ✓ діалектичний метод;
- ✓ системно-функціональний метод;
- ✓ логічний метод;
- ✓ метод сходження;
- ✓ порівняльно-правовий метод.

Структура курсової роботи складається зі вступу, 3-х розділів, висновків, списку використаної літератури.

Розділ I. Систематизація нормативно-правових актів: поняття, об'єкти та суб'єкти

Систематизація нормативно-правових актів - це процес організації і структурування правових документів відповідно до певних критеріїв і принципів.

Основна мета систематизації полягає в тому, щоб зробити нормативно-правові акти легкими для розуміння, знаходження та застосування. Це може включати групування актів за темами, створення ієрархії актів за рівнем їхньої важливості або часом прийняття, а також уточнення їхнього змісту та взаємозв'язків між ними. В результаті систематизації створюється зручна система, яка полегшує роботу з правовою інформацією для громадян, юристів та інших зацікавлених сторін [21, с. 248].

Завдання систематизації нормативно-правових актів включає наступні аспекти:

1. Організація. Систематизація допомагає впорядкувати нормативно-правові акти за певними принципами та критеріями, такими як тематика, галузь права, або час прийняття.
2. Спрощення доступу до правової інформації. Це дозволяє легше знаходити потрібні правові документи, що полегшує їхнє використання як для спеціалістів у галузі права, так і для громадян.
3. Уніфікація і стандартизація. Систематизація сприяє уніфікації та стандартизації правових документів, що робить їх більш зрозумілими та зручними для застосування.
4. Забезпечення системності. Це дозволяє створювати системи нормативних актів, які відповідають вимогам логіки, послідовності та зв'язності.
5. Актуалізація і адаптація. Систематизація також дозволяє адаптувати нормативні акти до змін у суспільстві та потребам, оновлювати та адаптувати їх до нових умов.

6

6. Контроль за правовою системою. Систематизація нормативно-правових актів допомагає вести контроль за розвитком правової системи, виявляти прогалини чи протиріччя в законодавстві та вирішувати їх [1, с. 37].

Загалом, завдання систематизації нормативно-правових актів полягає в створенні системи, яка б допомагала зрозуміти, застосовувати та вдосконалювати законодавство відповідно до потреб суспільства.

Об'єктами систематизації виступають як система законодавства в цілому, так і її окремі частини (нормативно-правові акти, їх статті тощо).

Суб'єктами систематизації нормативно-правових актів можуть бути різні організації, установи та особи, які мають відповідні повноваження і компетенцію. Ось деякі з них:

1. Державні органи. Це включає законодавчі, виконавчі та судові органи, які відповідають за прийняття, виконання та застосування нормативно-правових актів. Наприклад, в цю категорію можуть входити парламенти, уряди, міністерства, суди тощо. Така систематизація називається офіційною. Її результатом є ухвалення кодифікованих законів (здебільшого кодексів і Основ законодавства).

2. Науково-дослідні установи. Інститути, центри та інші організації, що займаються дослідженнями у галузі права, можуть проводити систематизацію для аналізу, класифікації та оцінки правових актів.

3. Професійні об'єднання. Адвокатські палати, асоціації або інші професійні організації можуть займатися систематизацією правових актів у своїх галузях діяльності для підтримки своїх членів та покращення якості надання правових послуг.

4. Міжнародні організації. Організації, які координують міжнародні стосунки та регулюють міжнародне право, також можуть брати участь у систематизації міжнародних нормативних актів.

5. Громадські організації та громадські активісти. Неурядові організації, громадські об'єднання та інші громадські активісти можуть проводити аналіз

7

правових актів та виступати за їхню систематизацію для захисту прав громадян та підвищення прозорості діяльності влади. Така систематизація називається неофіційною. У її результаті з'являються друковані збірники та електронні комп'ютерні бази даних [5, с. 19].

Перераховані суб'єкти можуть працювати окремо або спільно з метою систематизації та упорядкування правових актів з метою поліпшення їхнього розуміння, застосування та використання.

Систематизація правових актів ґрунтується на певній системі принципів, які є необхідними вимогами для цього виду юридичної діяльності. Ось деякі з них:

1. Принцип логічності та послідовності. Систематизація повинна ґрунтуватися на логічних принципах та забезпечувати послідовність в упорядкуванні актів. Це допомагає зрозуміти логіку та зв'язок між різними нормативними актами.

2. Принцип тематичності. Нормативно-правові акти повинні групуватися за тематикою або галузями права, що дозволяє знайти потрібний акт у відповідній категорії.

3. Принцип ієрархічності. Систематизація повинна відображати ієрархію нормативних актів від вищих до нижчих. Наприклад, конституція займає вищий статус, ніж закони, а закони — вищий за підзаконні акти.

4. Принцип доступності та зрозумілості. Систематизація має забезпечувати легкий доступ до правових актів та їхнє зрозуміння для всіх зацікавлених сторін, незалежно від їхнього рівня кваліфікації в області права.

5. Принцип стабільності та змістовної єдності. Систематизація повинна забезпечувати стабільність та цілісність правової системи, уникати дублювання та суперечностей між нормативними актами.

6. Принцип адаптивності та оновлення. Правова система повинна бути здатна адаптуватися до змін у суспільстві та потребах, а також регулярно оновлюватися відповідно до нових умов та вимог.

7. Принцип відкритості та прозорості. Систематизація повинна забезпечувати відкритий доступ до правових актів та їхню публічність, що сприяє прозорості діяльності влади та правовій демократії [2, с. 20 - 21].

Ці принципи сприяють ефективній та систематичній організації правових актів, що полегшує їх розуміння, застосування та вдосконалення.

В юриспруденції виділяють чотири види (форми) кодифікації **правових актів**:

- 1) облік;
- 2) інкорпорація;
- 3) консолідація;
- 4) кодифікація.

Перші два види завжди відбуваються поза нормотворчим процесом, тоді як останні два види - в його межах [9, с. 274].

Систематизацію слід відрізнити від публікації науково-практичних коментарів до конституцій, кодексів та інших законодавчих актів. Ці джерела необхідні фахівцям у галузі права, студентам юридичних закладів та іншим громадянам для вивчення і правильного застосування чинного законодавства. Вони є неофіційними, а лише науковим тлумаченням і можуть бути використані в юридичній роботі тільки разом із текстом нормативного акта.

Розділ II. Облік, інкорпорація та консолідація як форми систематизації нормативно-правових актів

Облік нормативно-правових актів - це процес систематичного збирання, реєстрації, упорядкування та зберігання правових документів на підставі встановлених правил і процедур. Цей процес має на меті забезпечення систематизованого та структурованого доступу до нормативно-правових актів для подальшого використання та поширення.

Облік нормативно-правових актів може проводитися в різних сферах діяльності, включаючи правоохоронні органи, адміністративні установи, наукові та дослідницькі установи, а також приватні компанії та громадські організації.

Основні етапи обліку нормативно-правових актів включають:

1. Збір і отримання актів. Отримання нових нормативно-правових актів шляхом моніторингу офіційних видань, документів від державних органів, міжнародних договорів тощо.

2. Реєстрація та класифікація. Кожен нормативно-правовий акт реєструється та класифікується з урахуванням його тематики, галузі права, дати прийняття, органу, що видав документ, тощо.

3. Упорядкування та зберігання. Нормативно-правові акти організовуються відповідно до встановлених систематизаційних принципів, наприклад, за тематикою, галузями права, алфавітом, ієрархією тощо, та зберігаються у відповідних архівах чи базах даних.

4. Оновлення та контроль. Регулярне оновлення та контроль за актуальністю правових документів шляхом вчасного включення нових актів та вилучення застарілих чи скасованих [15, с. 28 - 29].

Облік нормативно-правових актів є важливою складовою правової системи, оскільки він забезпечує доступність та доступ до актуальної правової інформації для всіх зацікавлених сторін, сприяє забезпеченню легальності та дотриманню встановлених норм.

Залежно від того, на якому носії збирається, фіксується і зберігається інформація про законодавчі акти, розрізняють:

- 1) журнальний облік;
- 2) картковий облік;
- 3) електронний облік [20, с. 103].

За журнального та карткового обліку вся інформація про нормативні правові акти фіксується на папері (відповідно у спеціальних журнальних книгах або на окремих картках). За електронного обліку інформація про нормативні правові акти зберігається на електронних носіях (наприклад, на електронному сервері, жорсткому диску комп'ютера, компакт-диску) з використанням комп'ютерної техніки.

Залежно від суб'єктів, які здійснюють облік законодавства, розрізняють офіційний та неофіційний облік законодавства.

Офіційний характер обліку законодавства означає, що ця діяльність здійснюється органами публічної влади (державними органами чи органами місцевого самоврядування) у межах їхніх повноважень, визначених відповідними нормативними актами. Відповідно, неофіційний характер обліку законодавства означає, що ця діяльність може здійснюватися всіма іншими суб'єктами (юридичними та фізичними особами) за власною ініціативою. Міністерство юстиції України відповідає за офіційний облік законодавства. Наприклад, обліком законодавства є електронні бази законодавства на офіційних інтернет-ресурсах державних органів, наприклад інформаційно-пошукова система "Законодавство України" на веб-ресурсі Верховної Ради України.

Неофіційний облік НПА може вестися компаніями, установами, організаціями та окремими дослідниками в паперовому або електронному форматі для задоволення власних потреб або на комерційній основі для забезпечення потреб в правовій інформації інших юридичних та фізичних осіб. Прикладом такої правової інформаційної системи є правова інформаційно-пошукова система LIGA-ZAKON [16, с. 48].

Метою обліку законодавства є задоволення інформаційних потреб громадян у правовій інформації в різноманітних суспільних відносинах та підтримання інформації щодо чинного законодавства в упорядкованому та актуальному стані, з урахуванням усіх змін і доповнень.

Облік НПА - це діяльність, об'єктом якої є інформація про законодавство, та включає в себе збирання, фіксування, класифікацію та зберігання нормативно-правових актів (створення фондів, баз даних правової інформації), підтримання нормативно-правових актів у актуальному стані, та надання інформації про нормативно-правові акти (надання копій еталонного тексту нормативно-правового акта, використання інформаційно-пошукових систем для знаходження тексту нормативно-правового акта інформаційно-довідкового характеру).

Основними принципами організації обліку законодавства є:

1) повнота інформаційного масиву, яка забезпечує фіксацію та надання всього обсягу довідкової інформації, відсутність прогалин в інформаційному масиві;

2) достовірність інформації, що ґрунтується на використанні офіційних джерел інформації щодо видання законодавства та своєчасному врахуванні всіх змін;

3) зручність користування, яка необхідна для швидкого та якісного пошуку конкретної інформації про законодавство [6, с. 9].

Отже, офіційний облік ведуть державні органи згідно з їхніми законодавчо встановленими повноваженнями, а неофіційний - усі інші суб'єкти (юридичні та фізичні особи) за власною ініціативою, для задоволення власних потреб або на комерційній основі. Результатом офіційного обліку є складання офіційних текстів правових актів, а результатом неофіційного обліку - складання текстів правових актів у довідково-інформаційних цілях.

Інкорпорація - це упорядкування нормативних актів без зміни їхнього змісту шляхом об'єднання їх у єдине друковане видання за хронологічним або тематичним критеріями. Наприклад, зібрання, збірники, довідники, періодичні

видання.

Хронологічний критерій інкорпорації означає об'єднання правових актів в один збірник у порядку їх ухвалення, тобто за датою їх прийняття, а тематичний критерій - об'єднання правових актів в один збірник за предметом правового регулювання. На практиці хронологічний та тематичний критерії можуть поєднуватися [3, с. 97].

Форма викладу змісту правових актів інколи зазнає певних змін, оскільки інкорпорація не є простим відтворення актів у їх первинній редакції. Звісно у збірниках чинних правових актів тексти останніх друкуються з урахуванням останніх офіційних змін та доповнень. Крім цього, у процесі інкорпорації з тексту актів, вміщених в збірник, вилучаються глави, статті, окремі абзаци й інші частини, визнані такими, що втратили силу.

Інкорпорація відбувається поза рамками нормотворчого процесу і може здійснюватися органами державної влади або місцевого самоврядування (офіційна інкорпорація) або юридичними особами з науковою чи освітньою метою в межах їхньої підприємницької діяльності (неофіційна інкорпорація).

Офіційна інкорпорація - це підготовка та видання збірників нормативно-правових актів і правових актів органом, який видав нормативно-правовий акт, або органом, спеціально уповноваженим на цю діяльність. В Україні уповноваженим видавцем збірників нормативно-правових актів України є Міністерство юстиції України. Такі видання повинні мати гриф "Офіційне видання" або "Офіційний текст" та печатку відповідного державного органу і можуть використовуватися як офіційне джерело правової інформації. Юристи-практики, викладачі та студенти з навчальною метою повинні віддавати перевагу саме таким виданням.

Неофіційна інкорпорація здійснюється юридичними або фізичними особами за власною ініціативою і призводить до створення правового збірника (зібрання), що містить тексти правових актів довідково-інформаційного характеру. Практична значущість неофіційної інкорпорації полягає в її довідково-

інформаційному призначенні. Такі збірники зазвичай використовують як правові посібники для осіб, які працюють у відповідній державній або недержавній сфері діяльності [13, с. 327].

Консолідація законодавства - це вид систематизації законодавства у процесі якого нормативно-правові акти, що мають один і той же предмет правового регулювання об'єднуються в один укрупнений (консолідований) нормативноправовий акт без зміни змісту правового регулювання.

Основні риси консолідації:

1. це особливий напрям (вид) законодавчої діяльності, зміст якої полягає в раціоналізації форми законодавства (змінюється тільки форма законодавства, але не його зміст). Це головна відмінність, яка відрізняє консолідацію законодавства від кодифікації, яка змінює і форму, і зміст законодавства;

2. об'єднання низки нормативних правових актів, що мають однаковий предмет і юридичну силу, в єдиний, зведений і розширений нормативний правовий акт;

3. у результаті об'єднання правових актів законотворчим органом ухвалюється новий консолідований закон. З моменту набрання чинності консолідованого закону численні старі (попередні) розрізнені правові акти, що містяться в ньому, визнаються такими, що втратили чинність;

4. консолідація не змінює змісту правового регулювання відповідних суспільних відносин. Іншими словами, не виникає нових правових норм, не вноситься новизна до чинного законодавства, а зміни до тексту нормативних правових актів мають техніко-юридичний характер. У процесі створення консолідованого закону всі положення попереднього закону вибудовуються в певній логічній послідовності і створюється загальна структура майбутнього закону. Нормативно-правові акти включаються до структури консолідованого закону у вигляді окремих глав, статей і параграфів. Певні редакційні зміни вносяться для забезпечення стилістичної однаковості всіх нормативних положень та єдності термінології. Усуваються суперечності, повтори та невиправдана

надмірність, виправляються застарілі терміни, положення зі схожим змістом об'єднуються в одну статтю, пункт тощо [11, с. 201].

Практика систематизації законодавства шляхом консолідації НПА є розповсюдженою в багатьох державах. Саме консолідованими, а не кодифікованими актами є Соціальний кодекс Німеччини, французькі Кодекс про працю, Кодекс ощадних кас, Дорожній, Сільськогосподарський, Податковий кодекси, Звід законів США, англійські консолідовані статuti. В Україні практично відсутня консолідація законів у чистому вигляді, а отже, і прикладів правової консолідації в юридичній сфері небагато. Водночас деякі науковці підкреслюють, що КЗпП України та Господарський кодекс України є результатами консолідації, а не кодифікації [14, с. 50].

Техніко-юридична процедура консолідації нормативно-правових матеріалів здійснюється в такому порядку:

- 1) визначення обсягу нормативного матеріалу, що підлягає консолідації;
- 2) аналіз кожного документа або його складових частин, які підлягають консолідації;
- 3) аналіз змісту складових частин документа та виявлення тих із них, які можуть бути віднесені до інших галузей права та включені до інших правових збірок;
- 4) ухвалення класифікаційного рішення щодо того, до якої галузі права може бути віднесено цей нормативний акт або його складові частини;
- 5) прийняття рішення щодо доцільності включення всього нормативного правового акта до зведеної правової збірки;
- 6) визначення місця даного документу або його складової частини в ієрархічній будові консолідованого збірника;
- 7) виявлення повторюваних гіпотез, диспозицій та санкцій у визначених нормативних текстах та в інших документах, які підлягають консолідації
- 8) виявлення нормативних матеріалів, які втратили чинність, та їхнє виключення з консолідованого збірника [18, с. 102 - 103].

15

Отже, під час консолідації законодавства змінюється тільки його форма, але не зміст, а кодифікація НПА змінює як форму, так і зміст законодавства (створюються нові правові норми або вносяться зміни до старих правових норм).

Розділ III. Кодифікація як особлива змістовна форма систематизації нормативно-правових актів

Кодифікація НПА - це форма систематизації, що припускає переробку норм права за змістом, а також їх систематизований, науково обґрунтований виклад у новому законі (зводі законів, кодексі, основах законодавства та ін.)

Основні риси кодифікації:

- кодифікація є офіційною систематизацією НПА, яка завжди відбувається виключно в рамках нормотворчості;
- результатом кодифікації є поява нового нормативно-правового акту;
- кодифікація принципово відрізняється від інших видів систематизацій, оскільки в процесі кодифікації запроваджуються нові елементи системи права, такі як правові норми та інститути;
- після набрання кодифікацією чинності колишні закони, що регулювали аналогічні суспільні відносини, повністю або частково втрачають чинність [12, с. 70].

Кодифікація нормативно-правових актів виконує ряд важливих функцій, які спрямовані на упорядкування, систематизацію та забезпечення ефективного функціонування правової системи. Ось деякі з найважливіших функцій кодифікації:

Функції кодифікації

- 1) удосконалення законодавчої форми через пошук оптимальних форм кодифікаційних актів;
- 2) покращення змісту законодавства. Усунення прогалин у законодавстві, розбіжностей між окремими положеннями, ліквідація колізій і дублювання, скасування застарілих правових норм і вдосконалення наявної правової системи;
- 3) стабілізація законодавства. Це проявляється в тому, що в результаті

17

кодифікації до кодифікованого законодавства включаються тільки стабільні норми, розроблені протягом досить тривалого періоду часу;

4) фундаментальна функція полягає в тому, що в процесі кодифікації формулюються нормативні положення, які регулюють важливу і досить широку сферу суспільних відносин. У результаті кодифікаційні акти, що містять ці положення, визначають ієрархію актів відповідної галузі та слугують нормативною основою для побудови внутрішньогалузевої системи [7, с. 285 - 286].

За рівнем переробки та оновлення правових норм виокремлюють 2-а методи кодифікації:

- кодифікація-компіляція;
- кодифікація-реформа.

Кодифікація-компіляція - це процес збирання наявних правових норм і приведення їх у певну кодифіковану форму без суттєвих змін чи доповнень. Цей метод використовується, коли метою кодифікації є просте спрощення та уніфікація закону. Багато відомих в історії кодифікованих законів було створено саме в такий спосіб. До них належать "Руська правда" та Господарський кодекс України.

Кодифікація-реформа передбачає збирання правових норм і внесення більш-менш істотних змін або доповнень (зокрема принципово нових норм) до того чи іншого кодифікованого закону. Цей метод, безумовно, є складним, трудомістким і вимагає більш високого рівня нормотворчої компетенції. Зазвичай цей метод використовують на етапах соціальних реформ, які передбачають реформування національної правової системи та одночасне досягнення не тільки суто юридичних, а й політичних цілей (встановлення і закріплення нових цивілізаційних стандартів, нового типу політичної системи, нових відносин власності тощо). До таких кодифікованих законів належать Французький цивільний кодекс 1804 р. та Податковий кодекс України [25, с. 403].

Основні види кодифікацій:

1. галузева кодифікація;
2. спеціальна кодифікація.

Галузева кодифікація здійснюється на рівні певної галузі законодавства. Її результатами в Україні є видання, наприклад, Цивільного, Кримінального, Сімейного, Цивільного процесуального кодексів. Спеціальна кодифікація здійснюється в межах певної підгалузі законодавства. Внаслідок проведення цього виду кодифікації в Україні видані Митний, Бюджетний, Повітряний кодекси.

Галузева кодифікація здійснюється на рівні окремих галузей права. В Україні вона реалізована в цивільному, кримінальному, сімейному та цивільному процесуальному кодексах. Спеціальна кодифікація здійснюється на рівні окремих підгалузей права. У результаті такого роду кодифікації у нашій державі були ухвалені Митний, Бюджетний і Повітряний кодекси [23, с. 89].

Основими видами кодифікаційних актів є основи законодавства і кодекси.

Основи законодавства - це кодифікований закон, який містить найзагальніші норми і визначає мету та принципи правового регулювання окремих груп суспільних відносин. Основи законодавства зазвичай видають у країнах із федеративним державно-територіальним устроєм з метою уніфікації аналогічних майбутніх законодавчих актів суб'єктів федерації. Тому таке кодифіковане законодавство поширене, наприклад, у законодавстві Німеччини. У вітчизняній правовій системі України специфічною метою засад законодавства є утвердження найзагальніших і найфундаментальніших положень, які згодом ляжуть в основу нового законодавства. Наприклад, в Україні діють основи законодавства про культуру, охорону здоров'я та загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Усі вони є основою для розроблення та видання відповідних законодавчих актів.

Кодекс - це єдиний, комплексний, юридично і логічно послідовний та внутрішньо несуперечливий нормативно-правовий акт, що повно, узагальнено і системно на науковій основі регулює суспільні відносини в певній галузі або

підгалузі права. Кодекси є важливим елементом стабільності законодавчої системи та національної правової системи в цілому. Кодекси зазвичай діють протягом кількох років. Положення інших законів не повинні суперечити відповідному кодексу [19, с. 5].

Основні відмінності між кодифікацією та інкорпорацією полягають у наступному:

1) при створенні кодифікаційних актів змінюється зміст правового регулювання, створюються нові норми та правові інститути;

2) кодифікаційна діяльність завжди має офіційний характер. Інкорпорація ж призводить до створення збірників законодавства, які здебільшого не мають офіційного характеру;

3) кодифікацію здійснюють тільки в разі необхідності істотного вдосконалення цілої галузі права або системи, в той час як інкорпораційні роботи мають здійснюватися систематично для підтримки законодавства в належному стані [22, с. 28].

Отже, у результаті інкорпорації НПА об'єднуються в збірники і розташовуються в певному порядку відповідно до предмета правового регулювання, а у результаті кодифікації та консолідації створюються нові правові акти.

Висновки

Основна мета систематизації полягає в тому, щоб зробити нормативно-правові акти легкими для розуміння, знаходження та застосування. Це може включати групування актів за темами, створення ієрархії актів за рівнем їхньої важливості або часом прийняття, а також уточнення їхнього змісту та взаємозв'язків між ними. В результаті систематизації створюється зручна система, яка полегшує роботу з правовою інформацією для громадян, юристів та інших зацікавлених сторін.

Завдання систематизації нормативно-правових актів полягає в створенні системи, яка б допомагала зрозуміти, застосовувати та вдосконалювати законодавство відповідно до потреб суспільства.

Об'єктами систематизації виступають як система законодавства в цілому, так і її окремі частини (нормативно-правові акти, їх статті тощо).

Суб'єктами систематизації нормативно-правових актів можуть бути різні організації, установи та особи, які мають відповідні повноваження і компетенцію.

Систематизація правових актів ґрунтується на певній системі принципів, які є необхідними вимогами для цього виду юридичної діяльності. Вони сприяють ефективній та систематичній організації правових актів, що полегшує їх розуміння, застосування та вдосконалення.

В юриспруденції виділяють чотири види (форми) кодифікації **правових актів**:

- 1) облік;
- 2) інкорпорація;
- 3) консолідація;
- 4) кодифікація.

Перші два види завжди відбуваються поза нормотворчим процесом, тоді як останні два види - в його межах.

Облік нормативно-правових актів може проводитися в різних сферах

21

діяльності, включаючи правоохоронні органи, адміністративні установи, наукові та дослідницькі установи, а також приватні компанії та громадські організації.

Залежно від того, на якому носії збирається, фіксується і зберігається інформація про законодавчі акти, розрізняють:

- 1) журнальний облік;
- 2) картковий облік;
- 3) електронний облік.

Облік нормативно-правових актів є важливою складовою правової системи, оскільки він забезпечує доступність та доступ до актуальної правової інформації для всіх зацікавлених сторін, сприяє забезпеченню легальності та дотриманню встановлених норм.

За суб'єктами виокремлюють офіційний та неофіційний облік законодавства.

Метою обліку законодавства є задоволення інформаційних потреб громадян у правовій інформації в різноманітних суспільних відносинах та підтримання інформації щодо чинного законодавства в упорядкованому та актуальному стані, з урахуванням усіх змін і доповнень.

Інкорпорація відбувається поза рамками нормотворчого процесу і може здійснюватися органами державної влади або місцевого самоврядування (офіційна інкорпорація) або юридичними особами з науковою чи освітньою метою в межах їхньої підприємницької діяльності (неофіційна інкорпорація).

Практика систематизації законодавства шляхом консолідації НПА є розповсюдженою в багатьох державах. Під час консолідації законодавства змінюється тільки його форма, але не зміст, а кодифікація НПА змінює як форму, так і зміст законодавства (створюються нові правові норми або вносяться зміни до старих правових норм).

Кодифікація нормативно-правових актів упорядковує, систематизує та забезпечує ефективне функціонування права. Основними функціями кодифікації є вдосконалення форми та змісту законодавства, усунення прогалин та колізій,

стабілізація права, регулювання широких сфер суспільних відносин.

Існує 2 методи правової кодифікації: кодифікація-компіляція та кодифікація-реформа, які відрізняються за способом обробки та оновлення норм. Базовими видами кодифікації є галузева та спеціальна, а основними видами кодифікаційних актів є основи законодавства і кодекси.

У результаті інкорпорації НПА об'єднуються в збірники і розташовуються в певному порядку відповідно до предмета правового регулювання, а у результаті кодифікації та консолідації створюються нові правові акти.

Список використаної літератури

1. Бабкіна О. В. Теорія держави і права у схемах і визначеннях : навч. посіб. Київ : МАУП, 2004. 144 с.
2. Борщевський І.В. Теоретичні засади систематизації законодавства. *Часопис Київського університету права*. 2007. № 3. С. 19–24.
3. Ведерніков Ю.А. Теорія держави та права : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
4. Волинка К.Г. Загальна теорія держави і права : навчальний посібник. Київ : МАУП, 2003. 240 с.
5. Галюк Р. Г. Системний підхід до правових явищ. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2014. Вип. 6-1. Т. 1. С. 16–19.
6. Галюк Р.Г. Традиційні та інноваційні підходи до систематизації українського права. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. № 29-2. Т. 1. С. 7-11.
7. Гетьман Є.А. Кодифікація як особливий різновид нормотворчості. *Вісник Академії правових наук*. 2008. №3. С. 283-289.
8. Головка К.В. Систематизація муніципального законодавства України: сучасні перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 4. С. 47–49.
9. Загальна теорія держави і права : навчальний посібник / за ред. В. В. Копейчикова. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 320 с.
10. Загальна теорія держави і права : підручник / за ред. М.В. Цвіка. Харків : Право, 2015. 584 с.
11. Загальна теорія права : Підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2015. 392
12. Задоецько О. Кодифікація як форма систематизації деякі принципові особливості. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2012. Вип. 91. С. 69-72.

13. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права : підручник. Київ : Кондор, 2006. 477 с.
14. Кошіль Н.М. Новели доктринального підґрунтя досліджень систематизації конституційного законодавства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія „Юриспруденція”*. 2016. № 22. С. 49 - 52.
15. Курусь Т.В. Основні напрями систематизації результатів нормотворчої діяльності органів державної влади. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2014. № 2. С. 27-34.
16. Ліпкан В.А., Залізняк В.А. Систематизація інформаційного законодавства України : монографія. Київ : ФОП О.С. Ліпкан, 2012. 304 с.
17. Машков А.Д. Теорія держави і права : підручник. Київ : ВД «Дакор», 2015. 492 с.
18. Обушенко Н. Суть і значення систематизації законодавства в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 101 - 106.
19. Петков С.В. Систематизація як основа вдосконалення чинних кодексів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. № 29. Т. 1. С. 4–6.
20. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : навчальний посібник. Львів: Край, 2008. 224 с.
21. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Алерта, 2013. 524 с.
22. Смородинський В.С. Систематизація національного законодавства як юридичний інструмент забезпечення прав людини. *Проблеми законності : республік. міжвід. наук. зб.* 2008. Вип. 99. С. 19–29.
23. Теорія держави і права : навчальний посібник / за заг. ред. С. Л. Лисенкова, В. В. Копейчикова. Київ : Юрінком Інтер, 2002. 368 с.
24. Теорія держави і права : підручник / за заг. ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2014. 366 с.
25. Теорія держави і права : підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Київ :

Юрінком Інтер, 2006. 688 с.

Схожість

Джерела з Інтернету

1000

1	http://idpnan.org.ua/files/2021/rindyuk-v.i.-uporyadkuvannya-zakonodavstva-ukrayini_teoretiko-metodologichni-ta	31 джерело	5.15%
2	http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v32/6.pdf	66 джерел	2.07%
3	https://nemaloknig.com/read-316632/?page=79	30 джерел	2.02%
4	http://yuv.onua.edu.ua/index.php/yuv/issue/download/48/4	5 джерел	1.91%
5	https://topuch.ru/zagalena-teoriya-derjavi-i-pravapidruchnikza-redakciyeyu-dokto/index34.html	3 джерела	1.82%
6	https://ua-referat.com/uploaded/ponyattya-ta-sistema-yuridichnoyi-nauki-zagalena-teoriya-derja/index19.html	17 джерел	1.71%
7	http://www.scc.knu.ua/upload/iblock/3ea/dis_Saynetsky%200.P..pdf	16 джерел	1.67%
8	http://faculty-law-polytec.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/zbirnyk-tez-2020.pdf	15 джерел	1.53%
9	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6050/1/%d0%91%d0%91%d0%9b_%d0%9f%d0%9e%d0%9a%d0%90%d0%90	50 джерел	1.49%
10	https://studfile.net/preview/5200734/page:32	2 джерела	1.44%
11	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/47492/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8	8 джерел	1.44%
12	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7812/Diss_Koshil.PDF?isAllowed=y&sequence=2	12 джерел	1.4%
13	http://eprints.zu.edu.ua/29895/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9F%D0%9	11 джерел	1.33%
14	https://revolution.allbest.ru/law/01270346_0.html	7 джерел	1.09%
15	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/24014/%d0%9d%d0%90%d0%a3%d0%9a%d0%9e%d0%92%d0%9	37 джерел	1.09%
16	http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Kalinichenko/d_Kalinichenko.pdf		1.04%
17	http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/13712/1/%d0%97%d0%b1.%20d1%82%d0%b5%d0%b7%2c%20%8	24 джерела	1.04%
18	http://scc.knu.ua/upload/iblock/e9c/dis_Bernatska%20N.I..pdf	24 джерела	1%
19	https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/483/vypusk102019r.pdf	4 джерела	1%
20	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/19869/1/%d0%93%d0%b0%d0%bd%d1%8c%d0%b1%d0%b0_%d0%9c%9	18 джерел	1%

21	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/47488/1/%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%87	18 джерел	0.98%
22	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_2/2-2.pdf	3 джерела	0.95%
23	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4400/1/%d0%a2%d0%9f%d0%9f%d0%97_%d0%bf%d0%be%d0%ba%d0%b0%d0...		0.95%
24	https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Programa-Atestacii-zdobuvachiv-Teorija-derzhavi-i-prava-b	4 джерела	0.95%
25	http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6054/1/%d0%a1%d0%9b%d0%9e%d0%92%d0%9d%d0%98%d0%9a%20%d	15 джерел	0.95%
26	https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5215/1/%d0%9e%d0%bd%d0%b8%d1%88%d0%ba%d0%be%20	23 джерела	0.93%
27	https://law.wikireading.ru/hqBYR5yGZV		0.93%
28	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11013/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%20%d0%9c%d0%b5%d1%8...		0.91%
29	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/6262?locale=ru	11 джерел	0.91%
30	https://studopedia.info/1-57265.html	5 джерел	0.91%
31	https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/43634/4/%d0%91%d0%b5%d0%b2%d0%b7_%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%	4 джерела	0.91%
32	http://idpnan.org.ua/files/sviridenko-g.v.-pravomirna-povedinka- teoretiko-prikladni-zasadi - d_.pdf	3 джерела	0.89%
33	http://idpnan.org.ua/files/2019/makarenko-l.o.-teoretiko-metodologichni-aspekti-piznannya-ta-formuvannya-pravovoyi-kulturi...		0.89%
34	https://nadoest.com/melenko-sergij-gavrilovich-konsolidaciya-yak-vid-sistematizaci	4 джерела	0.89%
35	http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/33/1669/60141	19 джерел	0.87%
36	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_1/2-1.pdf	7 джерел	0.87%
37	https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/47210/1/%d0%a0%d1%83%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%bc%d0%be%d0%	4 джерела	0.87%
38	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/40_3/d.pdf	5 джерел	0.87%
39	http://idpnan.org.ua/files/2022/zvonkov-e.e.-kategoriya-spravedlivist-yak-skladova-prava-i-morali_ teoretiko-pravoviy-aspekt_.p..		0.84%
40	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.41-4.pdf		0.84%
41	https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/download/diss/kryvoruchko/d_kryvoruchko.pdf.p7s		0.84%
42	http://apnl.dnu.in.ua/5_2019/5_2019.pdf	10 джерел	0.82%

43	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40491/1/dis_vatras_na_sait.pdf?fbclid=IwAR1ok31typZ4_9NpyXBUK	0.82%
44	https://infopedia.su/9xecc5.html	0.82%
45	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2551/aref_Galiuk_2015.pdf?isAllowed=y&sequence=21	21 джерело 0.82%
46	http://apnl.dnu.in.ua/6_2018/tom_1/tom_1_2018.pdf	0.8%
47	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2016/3_2016/part_1/3-1_2016.pdf	0.8%
48	https://ccu.gov.ua/sites/default/files/konstytuciyino-pravove_budivnyctvo_na_zlami_epoh_2019.pdf	0.8%
49	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/nmm/2020/kzpd/z/zr7.pdf	11 джерело 0.8%
50	https://uchika.in.ua/na-pravah-rukopisu.html?page=8	0.78%
51	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/3_2020/3_2020.pdf	2 джерела 0.78%
52	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/7025/2/%d0%90%d0%9f%20%d0%a2%d0%94%d0%9f_%d0%bf%d0%be%cl	5 джерело 0.78%
53	http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2018/7_2018/part_1/7-1.pdf	6 джерело 0.78%
54	http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc40/juspradenc40.pdf	0.76%
55	http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3847/1/%d0%9d%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96%...	0.76%
56	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10838/Vidomcha%20normotvorchist%20v%20Ukraini	2 джерела 0.76%
57	https://fpk.in.ua/images/navchal-metod/RP_TEORIYA-PRAVA.pdf	0.76%
58	http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/248	0.76%
59	https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/05/conf-stud2020.pdf	0.73%
60	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/20846/%d0%90%d0%bf%d0%b0%d0%bd%d0%b0%d1%81%d0%b5%cl	2 джерела 0.71%
61	https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/04/11%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0	3 джерела 0.71%
62	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/8326/Konsolidatsiia_Bezusa_2017.pdf?isAllowed=y&sc	3 джерела 0.71%
63	https://allref.com.ua/ru/skachaty/zakonni_ta_pidzakonni_pravovi_akti?page=8	7 джерело 0.71%
64	http://www.nvppp.in.ua/vip/2018/5/tom_2/vip5-2_2018.pdf	0.71%

65	http://www.nvppp.in.ua/vip/2020/5/tom_2/5-2.pdf	2 джерела	0.71%
66	https://litvek.com/br/346081?p=110		0.69%
67	https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3871/teoriya-derzhavy-i-prava-np.pdf		0.69%
68	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/20812/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2	6 джерел	0.69%
69	http://plc.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D...		0.69%
70	https://m.tntu.edu.ua/storage/pages/00000317/m281nau-odp-oe-2021.pdf		0.67%
71	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/4/44.pdf	45 джерел	0.67%
72	http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/173/2532/6027-1?inline=1	24 джерела	0.67%
73	https://history.udpu.edu.ua/images/banners/silabus/robpro/Teoriia_Derzhavy_I_Prava.pdf		0.67%
74	http://nauka.nlu.edu.ua/nauka/download/zbirniki_konf/Azimov_2020.pdf	2 джерела	0.67%
75	http://www.jurnaluljuristic.in.ua/archive/2018/3/part_1/2018-3_1.pdf		0.64%
76	http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/7678/3/dysertatsia_sereda.pdf	2 джерела	0.64%
77	https://doaj.org/article/ed9a257869c446a8b32b0e07cee46070		0.62%
78	https://bibl.com.ua/pravo/2302/index.html?page=3		0.62%
79	http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2019/4/part_3/4-3_2019.pdf		0.62%
80	http://znau.edu.ua/images/public_document/2020/vstupna_kompania/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3_%D0%B2%D1%81%...		0.62%
81	http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/5_2023/5_2023.pdf		0.62%
82	http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/852		0.6%
83	http://lib.pnu.edu.ua/elibrary-res.php?a=1&nom=4		0.6%
84	https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34755	2 джерела	0.6%
85	http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/19738/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D	2 джерела	0.6%
86	http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/11690/1/%28%D0%9C%D0%BE%D1%96%D1%81.%29%20%D0%9D%D0%92%...		0.6%

87	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/74591/1/diss_Sukmanova.pdf		0.6%
88	http://law.karazin.ua/resources/doks2021/prohrama_fakhovykh_vyprobuvan_do_aspirantury_081_pravo.pdf	4 джерела	0.6%
89	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6689/Teoriia%20derzhavy%20i%20prava_pidruchnyk	2 джерела	0.58%
90	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/15988/5/dis_Bohdan.pdf		0.58%
91	https://shag.com.ua/robocha-programa-navchalenoyi-disciplini-teoriya-derjavi-ta-pr.html?page=4	2 джерела	0.58%
92	http://scc.knu.ua/upload/iblock/429/dis_Podolyaka%20S.A..pdf		0.58%
93	http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/7302/1/%d0%a2%d0%be%d0%bc-1.pdf		0.58%
94	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/dissertations/27/1.pdf	2 джерела	0.58%
95	http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/1326/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%...		0.58%
96	http://nm2.univd.edu.ua/download/134436		0.58%
97	https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4604b793-0ac4-4778-aa9e-8407e10adab2/content	2 джерела	0.58%
98	https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/066cb17e-267e-4a3e-bc3a-fe776f178e48/content	3 джерела	0.58%
99	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/17029/5/dys_bilobrovtv.pdf		0.56%
100	https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/MR-Kurs-robota-TDP-22.pdf		0.53%
101	https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2023-04/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_0.p	23 джерела	0.53%
102	http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2018/08/Diss_Ivancov_%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf		0.53%
103	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77934	17 джерел	0.53%
104	http://vstup.aau.edu.ua/sections/examination-programs/bachelor-degree/professional-examination-law-program		0.53%
105	https://dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2023/10/dysertacziya-cherkez-d.l.pdf		0.51%
106	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11595/1/%d0%bc%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d...		0.51%
107	https://revolution.allbest.ru/law/01264908_0.html		0.51%
108	http://pravo.puet.edu.ua/files/lic2020/rnp-yd-b.pdf		0.51%

153	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/epf/admin_gospod_pravo/RP_Urydychna_deontologiya.pdf	0.38%
154	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14634/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82.%20%D0%9B%...	0.38%
155	https://www.stud24.ru/state-theory/rol-pravovo-kulturi-v-polshenn/449988-1700722-page3.html	11 джерел 0.38%
156	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kzpd/l3.pdf	8 джерел 0.36%
157	http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/32140.pdf	0.36%
158	https://uchika.in.ua/metodichni-vkazivki-do-napisannya-kurosovih-robot-z-disciplini-v2.html	15 джерел 0.36%
159	https://studopedia.ru/19_333351_soderzhatelnyy-modul--teoriya-prava.html	8 джерел 0.36%
160	http://vjhr.sk/archive/2017_6/30.pdf	2 джерела 0.36%
161	https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/lekcii_tdp.doc	2 джерела 0.31%
162	http://www.pravoznavec.com.ua/period/chapter/104/1008/37341	5 джерел 0.29%
163	http://www.vseresheno.in.ua/gotovo/pravo/3589	0.29%
164	http://ep3.nuwm.edu.ua/20266/1/07-02-32S.pdf	0.29%
165	http://www.bs-p.ru/grazhdanskoe_pravo_i3.html	24 джерела 0.22%
166	http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc22/juspradenc22.pdf	4 джерела 0.22%
167	http://docplayer.net/86514144-Elektronne-naukove-fahove-vidannya-yuridichnyy-naukoviy-elektronniy-zhurnal.html	0.22%
168	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9823/1/%D0%91%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BB%D1%8C%D0%...	27 джерел 0.2%
169	https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2021/July/do-nakazu-83-l.pdf	13 джерел 0.2%
170	http://kursova.com.ua/index2.php?doc_id=870&status=put	0.18%
171	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14182/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%...	0.18%
172	http://eprints.zu.edu.ua/12529/1/%D0%91%D1%83%D1%80%D1%87%D0%B0%D0%BA.%D0%9E.%D0%86.%20%D0%93%D0%...	0.18%
173	http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2019.pdf	0.18%